

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα
στη Δημοτική Πινακοθήκη Λεμεσού

**Βιογραφικό Σημείωμα για το ζωγράφο Αντρέα Ασπρόφτα
από τον γιο του Άκη
Λίγα λόγια για τη ζωή και το έργο του**

Ο Ανδρέας Ασπρόφτας γεννήθηκε στις 2 Απριλίου του 1919 στο χωριό Τρυπημένη της επαρχίας Αμμοχώστου. Από πολύ μικρή ηλικία ενδιαφέρθηκε για την τέχνη.

Σπουδές

Πήγε δημοτικό και γυμνάσιο στην Αμμόχωστο. Δάσκαλοι του στο σχολείο στο μάθημα της τέχνης ήταν ο Χριστόδουλος και ο Τηλέμαχος Κάνθος, πατέρας και υιός αντίστοιχα. Ο μεν πατέρας είδε το ταλέντο του και τον ενθάρρυνε να ακολουθήσει την τέχνη, ο μεν υιός Τηλέμαχος στάθηκε δίπλα του στα πρώτα του βήματα. Κάτι άλλο στο οποίο έδειξε ενδιαφέρον και κλίση ο Ασπρόφτας ήταν η μουσική. Το μουσικό του ξεκίνημα είχε αφητηρία το Λύκειο Ελληνίδων. Τελείωσε το γυμνάσιο Αμμοχώστου το 1937 και τον ίδιο χρόνο πήγε στην Ελλάδα για σπουδές στην ιατρική σχολή του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του παρακολουθούσε νυχτερινά μαθήματα στην ζωγραφική και μουσική. Οι ιατρικές του σπουδές δεν διάρκεσαν περισσότερο από τέσσερα χρόνια γιατί ο πόλεμος του 1940 τον ανάγκασε να επιστρέψει στην Κύπρο, όπου και βρήκε δουλειά σαν γραμματέας στο εργοστάσιο μπίρας του αδελφού του. Το 1947 παντρεύτηκε με την Αικατερίνη Κραμβή. Το 1955 αποκτούν το πρώτο και μοναδικό τους παιδί, τον Άκη.

Στο μεταξύ συνεχίζει να ζωγραφίζει ακατάπαυστα και να μελετά μουσική. Φοίτησε στην Ελληνική Μουσική Ακαδημία του Γιώργου Αρβανιτάκη από το 1948 ως το 1953, και δίδαξε σε αυτήν από το 1960 ως το 1967. Το 1960 διορίστηκε καθηγητής τέχνης και μουσικής στη σχολή Terra Santa.

Το 1967 μεταβαίνει στην Ιταλία για να πάρει το δίπλωμά του στη ζωγραφική που απαιτούσε ο επόμενος του διορισμός ως καθηγητής στη σχολή Γρηγορίου « Grammar School» όπου και εργάζεται ως το 1985.

Θεματογραφία - Υλικά – Τεχνοτροπίες

Τα έργα του χωρίζονται σε τέσσερις κύριες κατηγορίες: τα συλλεκτικά, τα επιλεγμένα, τα μοντέρνα και τα εκθεσιακά.

Η ζωγραφική του είναι επηρεασμένη τόσο από την μουσική που από παιδί ως τα τελευταία χρόνια της ζωής του μελετούσε όσο και από τις μεταφυσικές και φιλοσοφικές του μελέτες που ήταν η τρίτη του αγάπη. Έπαιζε με το φως και το χρώμα που είναι και τα κύρια χαρακτηριστικά στα έργα του. Έχει κάνει ατελείωτες διαδρομές στα πιο γνωστά τότε μέρη της Κύπρου τα οποία και ζωγράφισε, χαρίζοντας σε πολλούς Κύπριους αλλά και ξένους την ομορφιά του κυπριακού τοπίου.

Καθιερώθηκε στο ευρύ κοινό για τα λάδια τα ακριλικά και τις ακουαρέλες του με θέμα πάντα την φύση και τους αγρότες της. Μερικές φορές παρουσίασε κάποια από τα σχέδια του σε παστέλ, μολύβι και μελάνι. Τα μοντέρνα έργα και οι σπάνιες συνθέσεις του σε μελάνι που είναι μεταφυσικού περιεχομένου, (πολλά από αυτά βρισκότουσαν στην Ελλάδα όσο ο υιός του ζούσε εκεί) δεν έχουν παρουσιαστεί ακόμη με βάση τα στοιχεία που υπάρχουν.

Είναι ίσως ο μοναδικός Κύπριος ζωγράφος που έχει ασχοληθεί με όλες τις τεχνοτροπίες που αφορούν τη ζωγραφική. Στις διάφορες ενότητες του

περιλαμβάνονται έργα μοναδικά στο είδος τους που είναι πολύ μεγάλης αξίας. Έχει επίσης ασχοληθεί με την καλλιτεχνική επιμέλεια αρκετών βιβλίων, περιοδικών, προγραμμάτων θεατρικών έργων και σκηνικών. Ακόμη έχει κάνει σατυρικά και διαφημιστικά σχέδια την εποχή του 1955 ως 1965.

Εκθέσεις

Παρουσίασε την πρώτη ατομική του έκθεση το 1960 στην ένωση νέων Τράστ, τη δεύτερη στο Δημοτικό Μέγαρο Λεμεσού και την τρίτη στο ξενοδοχείο Λήδρα Πάλας στη Λευκωσία. Το 1956 έλαβε μέρος για 1^η φορά σε ομαδική έκθεση. Συμμετείχε σχεδόν σε όλες τις ομαδικές εκθέσεις που οργάνωνε το Ε.ΚΑ.ΤΕ (Επιμελητήριο Καλών Τεχνών) τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Με το διορισμό του στην εκπαίδευση οι προτεραιότητες του αλλάζουν λόγω των σχολικών υποχρεώσεων του και έτσι για ένα μεγάλο διάστημα δεν παρουσιάζει καμία ατομική έκθεση. Συμμετέχει όμως σε πολλές ομαδικές και συνεχίζει να ζωγραφίζει όταν έχει χρόνο.

Προσφορά

Τα διάφορα μέσα ενημέρωσης έχουν αναφερθεί κατά καιρούς στο έργο του Ασπρόφτα και στην προσφορά του στα Κυπριακά δρώμενα. Οι αναφορές αυτές είναι μια μορφή καταξίωσης για τον Ασπρόφτα, για όσα χάρισε με την απλοχεριά του στον τόπο που τόσο αγάπησε και υπηρέτησε με πάθος σε όλη του την ζωή.

Έργα του βρίσκονται σε πολλά πολιτιστικά ιδρύματα, σε ιδιωτικές συλλογές, σε πρεσβείες και σε κυβερνητικά κτήρια. Μεγάλος του θαυμαστής και οπαδός της τέχνης του υπήρξε ο αείμνηστος αρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος. Στην Αρχιεπισκοπή σήμερα βρίσκονται μερικά από τα έργα του εκ των οποίων δυο είναι μεγάλης συλλεκτικής αξίας. Τα έργα που κοσμούσαν το Προεδρικό δυστυχώς καταστράφηκαν στην περίοδο του πραξικοπήματος το 1974. Σαν καθηγητής στις σχολές Μέσης εκπαίδευσης όπου εργάστηκε βοήθησε αρκετούς από τους μαθητές του να εξελιχθούν σε καλούς ζωγράφους, μαθαίνοντάς τους επίσης την αξία και την αγάπη για την φύση.

Ο Ασπρόφτας συναντιόταν πάντα με ανθρώπους των γραμμάτων και των τεχνών και μοιραζόταν μαζί τους κοινά ενδιαφέροντα όπως φιλοσοφικές και μεταφυσικές συζητήσεις και επιλεγμένη κλασική μουσική.

Το 1964, δεκαεφτά εικαστικοί μεταξύ τους και ο Ασπρόφτας ιδρύουν το Επιμελητήριο Καλών Τεχνών το γνωστό «ΕΚΑΤΕ».

Το 1985 είναι μια χρονιά σκληρής δοκιμασίας για την οικογένεια του γιατί πεθαίνει η σύζυγος του. Αυτό που τον στηρίζει ψυχολογικά είναι οι συχνές επισκέψεις του υιού του από την Αθήνα που διέμενε εκεί από το 1978. Το 1996 ο υιός του επιστρέφει μόνιμα στην Κύπρο και από τότε βρίσκεται συνεχώς δίπλα του.

Ο Ανδρέας Ασπρόφτας έφυγε από την ζωή σε ηλικία 86 ετών τον Ιούλιο του 2004, αφήνοντας πίσω του ένα έργο μοναδικό που παρουσιάστηκε μαζί με το βιβλίο για τη ζωή και το έργο του στην 1^η αναδρομική έκθεση που έγινε στις 7 Οκτωβρίου 2008 στην Πύλη Αμμοχώστου.

Άκης Ασπρόφτας

Γενική επιμέλεια συνέντευξης: Τερέζα Λαμπριανού – Επιθεωρήτρια Δημοτικής Εκπαίδευσης, 2008

**Συνέντευξη από τον ζωγράφο Γιώργο Σκοτεινό
Λίγα λόγια για τη ζωή και το έργο του**

- Από πότε αρχίσατε να ζωγραφίζετε;

Τα πρώτα έργα τα έχω φτιάξει στην ηλικία σας, παιδιά από το δημοτικό και το γυμνάσιο. Τους δασκάλους που είχα τότε, δεν τους θυμάμαι πολύ καλά. Στο γυμνάσιο κάναμε τέχνη φτιάχνοντας σκηνικά για τις θεατρικές παραστάσεις πιο πολύ. Εγώ προσωπικά τα Χριστούγεννα, στις εθνικές επετείες και σε άλλες γιορτές έφτιαχνα τα σκηνικά του θεάτρου.

Η δουλεία μου στην αρχή έμοιαζε ρεαλιστική. Προσπαθούσα να κάνω ό,τι βλέπω στην πραγματικότητα π.χ. ένα μήλο, μια πέτρα να μοιάζει ακριβώς με το μήλο και την πέτρα. Μετά όμως άρχισε το χρώμα να γίνεται ένα παιγνίδι το οποίο ήθελα να το μελετήσω, να το κατακτήσω, πιο πολύ για να δουλέψω αφηρημένα. Ένα παράδειγμα αυτό το έργο που βλέπετε πίσω μου έγινε περίπου το 1967 έπαιζα με τα χρώματα όπως θα παίξετε κι εσείς κάποτε για να δείτε τι κάνει το χρώμα αυτό καθαυτό χωρίς να θέλετε να παρουσιάσετε κάτι.

- Ποια υλικά χρησιμοποιείτε;

Μετά όμως επειδή αγάπησα τον τόπο μου πάρα πολύ κι ήθελα να τον εκφράσω κατά κάποιο τρόπο έπρεπε να βρω ποια υλικά μου ταιριάζουν πιο πολύ, ποια χρώματα. Τα λάδια ήταν πιο δύσκολα να τα δουλέψει κανείς γιατί έχουν πετρέλαια, διαλυτικά, μυρίζουν και λίγο άσχημα κτλ. Μετά ανακάλυψα τα ακρυλικά τα οποία είναι βασισμένα στο νερό και λίγο πιο καθαρά όσον αφορά το χώρο, τον τρόπο που τα χειρίζεσαι και θέλεις λιγότερο χρόνο να τα κάνεις, δεν είναι τόσο πηχτά όσο τα λάδια και μπορείς εύκολα να παίξεις μαζί τους.

- Ποιες ήταν οι σπουδές σας;

Αργότερα σπούδασα στην Ελλάδα ζωγραφική στη Σχολή Καλών Τεχνών και θέατρο. Έτσι είχα την ευκαιρία να δουλέψω συγχρόνως σε δυο ταυτόχρονα διαφορετικά επίπεδα. Οι τέχνες συμπληρώνουν η μια την άλλη. Εκεί που σταματά η μια ξεκινά η άλλη π.χ. στη ζωγραφική δεν υπάρχουν λόγια, υπάρχουν τα χρώματα για να εκφράσεις τα λόγια.

Αργότερα ανακάλυψα ότι ήθελα να γίνω ζωγράφος. Η πρώτη σκέψη των γονιών μου ήταν να γίνεις ένας δάσκαλος ζωγραφικής, θα παίρνεις ένα καλό μισθό και θα είναι μια χαρά. Αλλά δεν είναι έτσι τα πράγματα. Η τέχνη για να γίνεις δημιουργικός ζωγράφος πρέπει να εργάζεσαι, να δουλεύεις και να νοιάζεσαι και να αγαπάς τη δουλειά σου.

Είναι πολύ σημαντικό για όλους εσάς που δεν θα έχετε τη ζωγραφική σαν χόμπι (και είναι ένα θαυμάσιο χόμπι), και θα θέλετε μετά να γίνετε ζωγράφοι πρέπει να έχετε υπόψη τους ότι για να μπορείτε να εκφραστείτε ζωγραφικά σωστά και να μπορείτε να δηλώσετε ότι είστε ζωγράφοι πρέπει να δουλέψετε πάρα πολύ. Πρέπει να είστε σοβαροί κι όταν κάνετε κάτι, να το κάνετε γιατί το αγαπάτε, να το εξερευνάτε και μετά να το εκφράζετε. Γιατί θα είναι πιο εύκολο η ζωγραφική να γίνει μια ευχάριστη ασχολία και μια περιπέτεια αντί να είναι κόπος και μόχθος.

- Ποια ήταν τα θέματα σας;

Εκ των υστέρων βέβαια πήγαν όλα καλά. Γύρισα πίσω στην Κύπρο μετά από τις σπουδές μου κι άρχισα να ζωγραφίζω ότι είχε σχέση με τον τόπο μου. Τι σημαίνει αυτό; Μήπως ότι τα έργα μου θα έχουν πόλεις, χωριά, βουνά Δεν εννοώ αυτό. Εννοώ τον πολιτισμό. Ο πολιτισμός κάνει τη διαφορά της μιας χώρας από την

άλλη, είναι ο διαφορετικός πολιτισμός κι εμείς σαν χώρα έχουμε μια πλούσια παράδοση, έχουμε μια πλουσιότατη ιστορία και όλη η Κύπρος είναι ένας αρχαιολογικός χώρος. Για παράδειγμα η Αμμόχωστος, όπου έχω ζήσει, είχαμε την αρχαία Σαλαμίνα, την αρχαία Έγκωμη. Μιλούμε 3.000 π.χ. είχαμε θαυμάσια αντικείμενα τα οποία ζωγράφιζαν αγγειοπλάστες εκείνης της εποχής. Όλα αυτά τα μελέτησα και μετά ήθελα να τα εκφράσω μέσα από τη ζωγραφική μου όχι για κανένα άλλο λόγο, αλλά ήθελα να έρθω σε επαφή με τις ρίζες μου, να γνωρίσω και να αγαπήσω τον τόπο μου και μόνο έτσι να τον εκφράσω σωστά.

- Ποιες ήταν οι διακρίσεις σας;

Αργότερα είχα διακρίσεις, βραβεία και στον τόπο μου.

Η Κυπριακή Δημοκρατία με έχει βραβεύσει με μια χορηγία η οποία δίνεται σε αυτούς που προωθούν τον πολιτισμό μας και προς τα έξω.

Έχω κάνει πολλές εκθέσεις στο εξωτερικό με πάρα πολύ καλές κριτικές και έχω πάρει και διεθνή βραβεία.

Βραβείο και έπαινο στην Μπιενάλε της Αλεξάνδρειας το 1968 κι ένα πιο μεγάλο βραβείο στην Μπιενάλε των Ινδιών το 1982. Στην Μπιενάλε των Ινδιών επειδή ήμουν μόνος μου κι αντιπροσώπευα την Κύπρο σαν ένας και μόνος καλλιτέχνης είχα την ευκαιρία να πάρω περισσότερα έργα μερικά από αυτά ήταν και της πολιτικής μου έκθεσης για την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, ήταν μια διαμαρτυρία εναντίον του πολέμου. Αυτή η έκθεση είχε γίνει πρώτα στην Ελλάδα το 1974, τρεις μήνες μετά την εισβολή. Μετά πήγε στο Λονδίνο και την ανέλαβε το Παγκόσμιο Συμβούλιο Ειρήνης που είναι εναντίον του πολέμου και της βίας και μου την ζήτησε και την πήρε στην Ευρώπη. Έτσι έκανε ένα μεγάλο κύκλο στην Ευρώπη κι από όπου περνούσε η έκθεση αναφερόταν στην εισβολή, σε αυτή τη βάρβαρη εισβολή στην Κύπρο από την οποία υποφέρουμε ως σήμερα. Το σπίτι μου στην Αμμόχωστο ήταν γεμάτο από τα έργα μου. Έχασα έργα πολλά που ήταν όλη μου η ζωή και μέχρι σήμερα δεν μπορώ να επιστρέψω στο πατρικό μου. Ζω στην Αγία Νάππα. Αν κάποτε έρθετε στην Αγία Νάππα θα χαρώ να σας δω στο σπίτι μου και στο στούντιό μου.

Εύχομαι στα παιδιά καλή δουλειά με αυτό το θαυμάσιο πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας που κατάρτισε για αυτά που εμείς σαν νεαροί της ηλικίας τους δεν είχαμε ποτέ.

- Αναφορά στο «Βυθό»

Το έργο μου είναι ο Βυθός, έργο το οποίο ανήκει στη συλλογή του Μάριου Βασιλειάδη και βρίσκεται στη Δημοτική Πινακοθήκη Λεμεσού. Παρόλο που γεννήθηκα μέσα στη θάλασσα. Το σπίτι μου ήταν δίπλα στη θάλασσα και μεγάλωσα δίπλα από τη θάλασσα, κολυμπούσα, ψάρευα, βουτούσα στο βυθό ...

Όλες αυτές οι εμπειρίες θα έπρεπε να με βοηθήσουν να ζωγραφίζω από νωρίς τη θάλασσα. Εντούτοις δεν ζωγράφισα τη θάλασσα πολύ νωρίς. Ο λόγος είναι ότι είναι τόσο ωραία η θάλασσα και τόσο δύσκολα να γίνει σωστά που έπρεπε να ωριμάσω σαν καλλιτέχνης, να μάθω να δουλεύω τα χρώματα, να μάθω τις τεχνικές που έχουν σχέση με τη θάλασσα και μετά να ζωγραφίσω. Όταν άρχισα να το κάνω ήθελα να εκφραστώ με ένα τρόπο σαν να ήθελα να δείξω στους συμπατριώτες μου τι συμβαίνει εκεί κάτω.

Η θάλασσα μας έχει ένα πλούτο που δεν έχουν οι άλλες χώρες. Ο πλούτος αυτός είναι η αρχαία Ελλάδα, το Αιγαίο και όλος εκείνος ο Αρχαϊκός πολιτισμός που αρχίζει με τον κυκλαδικό πολιτισμό, με τα νησιά της Ελλάδας με όλα τα αριστουργήματα που έχουν φτιάξει από μάρμαρο, αγαλματίδια κλπ συνεχίζει πριν τον κλασικό πολιτισμό, τον μυκηναϊκό, τον μινωικό της Κρήτης, τον κυπριακό. Αυτή η συγγένεια των πολιτισμών η διασταύρωση π.χ. υπάρχουν στην Κύπρο τα αγγεία τα κυπρομυκηναϊκά σημαίνει ότι έχουν πάρει κάτι από τους Μυκηναίους κι έχουν προσθέσει τον δικό τους πολιτισμό. Εμείς πρέπει να μελετήσουμε όλο αυτό

τον πολιτισμό των προγόνων μας. Είναι ο δικός μας πολιτισμός. Έχει σκορπιστεί στη θάλασσα και έχει φτάσει ως στην Κύπρο. Άρα η θάλασσα ήδη εκτός από τον πλούτο τον δικό της τον οποίο έχει η κάθε χώρα έχει κι ένα πλούτο που έχει σχέση με τις ρίζες μας με τον δικό μας πολιτισμό π.χ. πολλά αγάλματα, αγγεία έχουν βρεθεί μέσα στη θάλασσα όπως το καράβι της Κερύνειας ήταν γεμάτο από αμφορείς που είχαν μέσα ελιές, αμύγδαλα τα οποία έπαιρναν από τη μια χώρα στην άλλη. Ο Όμηρος ο μεγάλος ποιητής περιγράφει το ταξίδι του Οδυσσέα στη θάλασσα που έφτασε στο σημείο να πάει κάτω στον Άδη. Όλη αυτή η φαντασία, ο πλούτος από αρχαίες άγκυρες, αρχαία αγγεία, το καράβι της Κερύνειας είναι μέσα στη θάλασσα και όλα αυτά κάνουν τη θάλασσα πιο πλούσια και το θέμα για τη θάλασσα πιο πλούσιο γιατί μέσα στη θάλασσα μπορείς να βάλεις και τέτοια αντικείμενα τα οποία ανήκουν στο ένδοξο παρελθόν.

Αυτά όσον αφορά το έργο μου με το οποίο θα εργαστείτε. Βεβαίως υπάρχουν κι άλλες ομορφιές της τέχνης που συνδέονται με τη θάλασσα δυσκολίες να αναπαραστήσεις το φως που περνά μέσα από το νερό, που περνά από ένα φάσμα χρωμάτων και διασκορπίζεται. Στο έργο τούτο ειδικά θα δείτε ότι κάτω στους βράχους περνούν φωτεινές γραμμές που κινούνται και παίζουν η μια με την άλλη. Όλα αυτά είναι δύσκολα πράγματα της οπτικής, της ζωγραφικής για τη θάλασσα. Και η ψυχολογία, πως νιώθεις όταν βλέπεις ένα αρχαίο αγγείο 2.000 – 3.000 χρόνια πριν και δεν έχει καταστραφεί. Όλα αυτά είναι για σας για τη δική σας περιπέτεια με τη ζωγραφική της θάλασσας

- Πολύ ωραία όλα αυτά που μας είπατε και πολύ χρήσιμα. Αυτό που συμβαίνει σήμερα στην εκπαίδευση στα σχολεία μας είναι ότι δείχνουμε και διδάσκουμε κυρίως έργα ξένων ζωγράφων παρά Κυπρίων γιατί δεν έχουμε τις πληροφορίες και το υλικό για να το χρησιμοποιούμε.

Αυτό συνδέεται με το πόσο έχουμε προωθήσει τον πολιτισμό του τόπου μας. Δεν υπάρχει ευαισθησία για να δημιουργήσουν ένα πολιτιστικό κέντρο. Δεν επιτρέπεται ένας χώρος σαν την Αγία Νάπτα να μην υπάρχει ένα μουσείο που θα δώσει πληροφορίες για τον πολιτισμό στις χιλιάδες των τουριστών να τον γνωρίσουν, να τον εκτιμήσουν. Να δώσει ευκαιρία στους ξένους να καταλάβουν τον πολιτισμό μας ενός μικρού νησιού, ενός μικρού τόπου που είναι μεγάλος για τους κατακτητές όταν θέλουν να τον κατακτήσουν. Και τώρα θέλουν να μας υποβάλουν ότι δεν είμαστε τίποτα, δεν πρέπει να μιλούμε, να ζητούμε την ελευθερία μας. Για αυτό εμείς πρέπει να προωθήσουμε τον πολιτισμό μας, να γίνουμε μια βιτρίνα πολιτισμού για τις υπόλοιπες χώρες τουλάχιστον της Ευρώπης. Όταν υπάρχει ένας πολιτισμός 7.000, 8.000 π.Χ. στην Κύπρο δεν μπορεί να έρχεται κάποιος να μας αρπάξει και να μην υπάρχει ευαισθησία εκ μέρους των Ευρωπαίων που κάθονταν εκεί και παρακολουθούσαν όλη αυτή την εισβολή και κατοχή.

- Η πινακοθήκη έχει να παίξει σπουδαίο ρόλο στην ανάπτυξη του πολιτισμού στα σχολεία μας. Έτσι δεν είναι;

Τώρα τα παιδιά έρχονται σε επαφή με όλα αυτά τα μεγάλα έργα. Αυτά τα μεγάλα έργα τέχνης δεν είναι εκεί στην πινακοθήκη για να τα εξηγά κάποιος, είναι εκεί για να τα βλέπουν, να τα νιώθουν, να παίρνουν εκείνες τις οπτικές εμπειρίες οι οποίες θα τους οδηγήσουν στο παράθυρο για να οδηγηθούν σε πιο βαθιά συναισθήματα όσον αφορά την τέχνη, τον πολιτισμό μας.

Όμως κάποια στοιχεία στον πίνακα πρέπει να επεξηγούνται.

Για παράδειγμα «Τα άλογα της Έγκωμης» , κάποιος θα σκεφτεί: Α! ναι, είναι τα αρχαία άλογα που βρέθηκαν στην Έγκωμη. Δεν είναι αυτό μόνο. Εκείνα τα άλογα που βρέθηκαν είναι η αιτία να ζωγραφίσω αυτό το μεγάλο έργο. Γιατί να αντιγράψω τα κόκαλα δυο αλόγων και να μπω σε τόσο κόπο? Η αιτία ήταν τα άλογα της Έγκωμης αλλά εκτός του ότι είχαν σχέση με τον πολιτισμό και την ιστορία μας, είναι δυο άλογα τα οποία μπήκαν μέσα στον τάφο του βασιλιά. Μερικοί λένε ότι τα άλογα μπήκαν ζωντανά μέσα στον τάφο για να οδηγήσουν το βασιλιά τους στον άλλο κόσμο και πέθαναν μέσα στον τάφο. Εγώ πήρα την β' εκδοχή. Γιατί να πάρω ένα τραγικό θέμα? Πήρα τα ζωντανά άλογα τα οποία πέθαναν αλλά απελευθερώθηκαν με την αλλαγή που έχω κάνει στους σκελετούς τους και στο τέλος ο σκελετός μοιάζει με ένα λουλούδι το οποίο με τον μεταβολισμό ελευθερώνεται. Τα κόκαλα γίνονται ένα λουλούδι που βγαίνει στον κάμπο της Έγκωμης. Έχει σχέση με το Πάσχα. Ήθελα να το συνδέσω με τη θρησκεία. Δείχνω έτσι τη λύτρωση, την ανάσταση μετά από το θάνατο και το μήνυμα της ελπίδας και δημιουργείται μια άλλη ζωή και συνεχίζει. Η ζωή συνεχίζεται μετά από το θάνατο. Υπάρχει μια ερμηνεία για το έργο, δεν είναι μόνο το αρχαίο θέμα. Η τέχνη είναι συμβολισμοί εύκολοι για να τους μεταποιούμε και να καλυτερεύουμε την ποιότητα της ζωής μας.

- Τι θα πείτε στα παιδιά; Να βλέπουν έργα ζωγράφων να παίρνουν ιδέες; Να εμπνέονται, να μελετούν για να μπορούν να δημιουργούν τα δικά τους.

Ναι, όχι μόνο από την ζωγραφική αλλά και από το θέατρο και από τη λογοτεχνία, ποίηση, μουσική γιατί όλα αυτά μοιάζουν πάρα πολύ στον τρόπο που τα νιώθουμε και τα εκφράζουμε. Σε όλα αυτά πρέπει να υπάρχει συγκίνηση εκ μέρους μας. Άρα πρέπει να παίρνετε όλα αυτά από τους διάφορους καλλιτέχνες να τα νιώθετε, να τα μελετάτε κάπως, να τα πλησιάζετε. Και να θυμάστε πάντα ... Όταν είστε σε μια βάρκα μακριά, βλέπετε ένα ωραίο τοπίο στην ξηρά και λέτε: Α! τι ωραίο που είναι! Αυτό είναι η πρώτη οπτική εντύπωση. Αλλά αν δεν πλησιάσεις, να κατεβείς κάτω, να αγγίξεις, να κατεβείς στο βυθό, να νιώσεις το τοπίο, να το κάνεις δικό σου να το απολαύσεις, τότε δεν μπορείς να το καταλάβεις. Γι' αυτό δεν πρέπει να αφηνόμαστε να απολαμβάνουμε από μακριά τα πράγματα, αλλά να θέλουμε να τα πλησιάσουμε, να τα καταλάβουμε. Να νιώσουμε συγκινήσεις απέραντες γιατί θα ανακαλύψουμε τόσα πολλά πράγματα όταν τα πλησιάσουμε που θα κάνει τη διαφορά στη ζωή τη δική μας!

Γιώργος Σκοτεινός

Γενική επιμέλεια συνέντευξης και κειμένου: Τερέζα Λαμπριανού - Επιθεωρήτρια Δημοτικής Εκπαίδευσης, Αγία Νάπα 2008